AEC
Australian Electoral Commission

Filipino / Pilipino

Ang inyong opisyal na gabay

sa halalang pederal 2025

SABADO IKA-3 NG MAYO 2025

SAPILITAN ANG PAGBOTO

PARA SA LAHAT NG MAMAMAYANG AUSTRALYANO NA MAY EDAD 18 TAON AT MAHIGIT PA

Makakatulong ang inyong boto sa paghubog ng Australya

Mensahe mula sa Gumaganap na Komisyonado ng Halalan (Electoral Commisioner)

Ang gabay na ito ay may mga pabatid kung paano ang pagsuri ng mga pinagmulan ng impormasyon at kung paano mapapabilang ang iyong boto, ipinapaliwanag kung ano ang nangyayari sa lugar ng botohan at ang mga kasagutan sa mga malimit na katanungan.

Magbubukas ang mga lugar ng botohan sa kabuuang bansa sa araw ng halalan, kabilang ang iba pang mga mapagpipiliang paraan sa pagboto para masuportahan ang mga komunidad na makapagpahayag ng kanilang sasabihin.

Makapagtitiwala ka na kami ay naghahatid ng isang proseso sa halalan na may **integridad**, babantayan ang inyong boto sa lahat ng hakbang ng proseso – mula sa pagpiprinta ng porma hanggang sa pagbilang ng mga balota.

Ang matatag na palitan ng mga ideya ay isang bahagi ng pagkakampanya sa halalan, at hinihimok ko ikaw na maingat na pag-isipan ang lahat ng impormasyong iyong matatanggap, lalo na sa anumang mga pagtatanong sa ating maayos-na-nakatatag na proseso ng halalan.

Tanungin mo ang iyong sarili kung mula ba ito sa isang nakikilala at maaasahang pinagmulan. Kung ang sagot ay hindi, ang aking suhestiyon ay maging maingat ka.

Kung bumibisita ka sa isang lugar ng botohan, mangyaring tandaan na ang aming kawani ay mga karaniwang Australyanong naririyan upang tumulong sa proseso ng iyong pagboto.

Bisitahin ang **aec.gov.au** para sa karagdagang impormasyon kung paano mo maipaparating ang gusto mong sabihin sa halalang ito.

Jeff Pope
Gumaganap na Komisyonado ng Halalan (Acting Electoral Commissioner)

MAHIGIT NA **97%**
kwalipikadong mga botante ang nasa listahan ng botante

7,000+
na mga lugar ng botohan

500+
mga sentro ng maagang pagboboto

100,000+
na mga pansamantalang manggagawa ng halalan

Huminto at pag-isipan
Siyasatin ang pinagmulan ngayong pederal na halalan

Sa panahon ng halalan, may malaking dagsa ng impormasyon ang ikakalat na ang pakay ay maimpluwensyahan ang iyong boto.

Ang impormayon mula sa ibat-ibang pinagmulan ay isang mahalagang bahagi ng demokratikong proseso. Nagbibigay ito sa mga kandidato, partido ng politika at mga iba pa ng paraan na maiparating ang kanilang mga patakaran at paniniwala sa mga botante.

Ngunit ang ilang impormasyon ay maaaring sinadyang ginawang mali at mapanlinlang. Mahalagang maingat mong pag-isipan ang kung ano ang iyong nakikita, naririnig o nababasa tungkol sa halalang pederal.

Maglaan ng oras para pag-isipan kung ang impormasyon ay:

- **Saan** nanggaling ang imporamasyon? Ito ba ay mula sa mapagkakatiwalaang tagapaglabas sa media o isang opisyal na account sa social media?
- **Kailan** ito inilathala? Ang lumang impormasyon na hindi na tama ay maaaring ipamahagi na para bang bagong impormasyon ito.
- **Siyasatin** kung hindi ka nakakatiyak. Ang teknolohiyang artipisyal na karunungan ay madaling makagawa ng maling impormasyon tungkol sa proseso ng pagboto.

Kung may nakita kang bagay tungkol sa proseso ng halalang pederal na hindi ka nakakatiyak, tanungin ang AEC. Partikular na mahalaga ito sa impormasyong maaari mong makita sa social media at online. Magtungo sa **aec.gov.au/stopandconsider** para sa karagdagang impormasyon at mga maikling video na may mga nakakatulong na pabatid.

Araw ng halalan ay Sabado ika-3 ng Mayo 2025

Bukas ang mga lugar ng botohan mula ika-8 ng umaga at magsasara iksakto sa ika-6 ng gabi

Ginaganap ang halalang pederal para ang mga botante ay makapili ng mga miyembro ng parliyamento upang kumatawan sa kanilang mga opinyon at bagay ng kapakanan sa Mababang Kapulungan at Senado. Naririto ang ilang mga bagay na dapat mong malaman tungkol sa pagboto.

Sino ang dapat bumoto?

Ang lahat ng mga mamamayang Australyano na nasa edad 18 taon at mahigit pa ay kinakailangan na magpalista at bumoto sa mga halalang pederal.

Saan ako makakaboto?

Makakaboto ka saan mang lugar ng botohan sa iyong estado o teritoryo sa araw ng halalan. Bukas ang mga lugar ng botohan mula ika-8 ng umaga hanggang ika-6 ng gabi.

Kalimitang ang mga lugar ng botohan ay nasa mga lokal na paaralan, simbahan at mga bulwagan ng komunidad at gusaling pampubliko.

Para matagpuan ang inyong pinakamalapit na lugar ng botohan, bisitahin ang **aec.gov.au/where**

Paano kung kailangan ko ng tulong?

Kung mayroon kang kahirapan sa paggalaw o kapansanan, o nangangalaga ng isang may kapansanan, matse-tsek mo ang mga detalye kung may pang-access sa mga lugar ng botohan sa **aec.gov.au/where**

Para sa mga botante na bulag o malabo ang paningin, may mga mapagpipilian na makakatulong sa pagboto, bisitahin ang **aec.gov.au/assistance** o tumawag sa **13 23 26**.

Paano kung ako ay nasa ibang estado o teritoryo?

Kung ikaw ay nasa ibang estado sa araw ng halalan, makakaboto ka sa sentro ng nakatalagang lugar ng botohan ng ibang estado o piliing bumoto ng maaga sa mga mapagpipilian sa pagboto.

Paano kung hindi ako makakaabot sa oras para bumoto sa araw ng halalan?

Kung hindi ka makakaabot sa oras para bumoto sa lugar ng halalan ng iyong estado o teritoryo, maaaring nararapat ka para bumoto nang maaga nang personal o sa pamamagitan ng koreo.

Paano ang personal na pagboto nang maaga

Kung ikaw ay nararapat, maaaring bumoto ka bago pa maghalalan. Bukas ang mga sentro para sa maagang pagboto mula **Martes ika-22 ng Abril 2025**. Nag-iiba't-iba ang mga pagbubukas na araw at oras kaya bumisita sa **aec.gov.au/where** para ma-tsek ang mga detalye ng bawa't sentro.

Para sa karagdagang impormasyon ng maagang pagboto at kung ikaw ay nararapat, bumisita sa **aec.gov.au/early** o tumawag sa **13 23 26**.

Paano ang pagboto nang maaga sa pamamagitan ng koreo

Ang pagboto sa pamamagitan ng koreo ay magagawa ng mga nararapat na botante. I-tsek ang iyong pagiging nararapat at mag-apply sa online sa **aec.gov.au/pva**

Kailangang matanggap ng AEC ang mga aplikasyon ng pagboto sa koreo nang hindi lalampas ng **ika-6 ng hapon sa Miyerkules ika-30 ng Abril 2025**.

Pakitawagan ang **13 23 26** kung wala kang magagamit na kompyuter (access sa internet) at gusto mong mag-apply para sa pagboto sa koreo.

Maari kang makatanggap ng postal vote application mula sa isang partidong politikal o iba pang organisasyon. Pinapayagan ang mga ikatlong partido na magpadala nitong mga aplikasyon sa mga sambahayan ngunit maaari mong huwag gamitin. Makapag-a-apply ka ng direkta sa AEC para sa isang postal vote pack.

Anong rehiyon ng pagboboto ako napapabilang?

Mai-itsek mo kung anong rehiyon napapabilang ang tinitirahan mo sa **aec.gov.au/electorate**

Maaaring nagbago ang pangalan o mga hangganan ng inyong rehiyon ng pagboto mula noong nakaraang pederal na halalan na maaaring dahilan ng muling-paghahati (redistribution). Maaaring mangahulugang kailangan mong bumoto sa kakaibang rehiyon o ang dati mong lugar ng pagboboto ay maaari nasa kakaibang rehiyon.

Kung sino ang iboboto ninyo ay sarili niyong disisyon

Kung paano ka boboto ay sarili niyong desisyon lamang. Sa labas ng lugar ng botohan, ang mga kinatawan ng kandidato ay maaaaring magbigay sa iyo ng mga kard na kung-paano-bumoto (how-to-vote card), na naghihikayat sa inyo na bumoto sa partikular na paraan. Hindi ninyo kailangang tanggapin o sundin ang mga kard na kung-paano-bumoto.

May iba ka pang tanong?
Magtungo sa **aec.gov.au/faqs**

Ano ang mangyayari sa **lugar ng botohan?**

Pagsapit mo sa lugar ng botohan, tatanungin ka ng isang opisyal sa pagboto ng iyong pangalan at tirahan at kung ikaw ba ay nakaboto na sa 2025 na halalan.

- Ang pangalan mo ay guguhitan sa listahan ng botante.
- Bibigyan ka ng papel na balota para sa Mababang Kapulungan at papel ng balota para sa Senado.
- Sundin ang ipinag-uutos sa papel ng balota at kumpletohin ng tama o humingi ng tulong sa opisyal ng botohan.
- Kapag nakumpleto mo na ang iyong mga papel ng balota, ilagay ang mga ito sa kahon ng balota.
- Kung gumamit ka ng lapis galing sa AEC, ibalik ito sa kahon sa iyong paglabas.

Hinihimok ang kalinisan sa kamay at mayroong panglinis na nakalaan.

Ang aming kawani ay naririto para matulungan ka.
Mangyaring maging magalang.

Paano **mapapabilang ang inyong boto**

Bibigyan ka ng dalawang papel na balota, isang maliit na kulay berde para sa Mababang Kapulungan (House of Representatives) at isang malaking kulay puti para sa Senado (Senate). **Dapat mong kumpletohin ang dalawang papel ng balota**. Sa kulay berdeng balota, bumoboto ka ng isang kinatawan sa Mababang Kapulungan para sa inyong lokal na lugar ng mga botante. Sa kulay puti na balota, bumoboto ka ng mga kinatawan ng inyong estado o teritoryo para sa Senado.

Ang Mababang Kapulungan

Sa kulay berde na balota, **lagyan ng numero ang bawat kahon** sa pagkakasunod-sunod na pinili niyo. Isulat ang numero '1' sa kahon para sa kandidato na una mong pinili, numero '2' para sa pangalawang gusto mo at ituloy ang pagsulat ng numero hanggang sa malagyan mo ng numero ang lahat ng mga kahon.

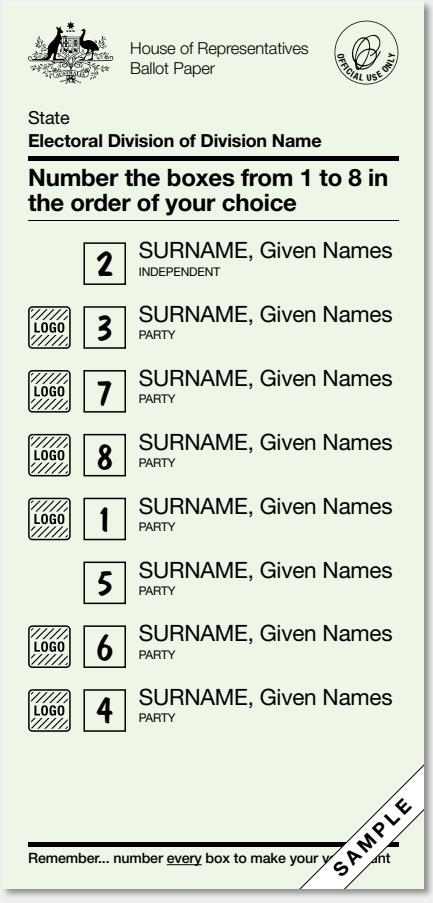
House of Representatives
Ballot Paper
OFFICIAL USE ONLY

State
Electoral Division of Division Name

Number the boxes from 1 to 8 in the order of your choice

2 SURNAME, Given Names
INDEPENDENT

LOGO 3 SURNAME, Given Names
PARTY

LOGO 7 SURNAME, Given Names
PARTY

LOGO 8 SURNAME, Given Names
PARTY

LOGO 1 SURNAME, Given Names
PARTY

5 SURNAME, Given Names
PARTY

LOGO 6 SURNAME, Given Names
PARTY

LOGO 4 SURNAME, Given Names
PARTY

Remember... number every box to make your v nt

SAMPLE

Halimbawa ng isang balota

Alam niyo ba na maaari kang mag-praktis para bumoto sa website ng AEC? Magtungo sa **aec.gov.au/practise**

Senado

Sa kulay puting balota, dalawang paraan ang mapagpipilian niyo sa pagboto:

ALINMAN

Sa itaas ng guhit

IKung boboto ka sa itaas ng guhit, kailangang **sulatan ninyo ng numero ang hindi bababa sa 6 na mga kahon**.

Isulat ang numero '1' sa kahon sa ibabaw ng partido o grupo na inyong unang pinili, at ang numerong '2' para sa pangalawang gusto niyo at tuloy-tuloy na pagnunumero hanggang sa hindi kukulangin ng 6 na mga kahon. Maaari ninyong ipagpatuloy ang pagsusulat sa mga sumusunod pang mga numero sa itaas ng guhit sa dami ng gusto niyo.

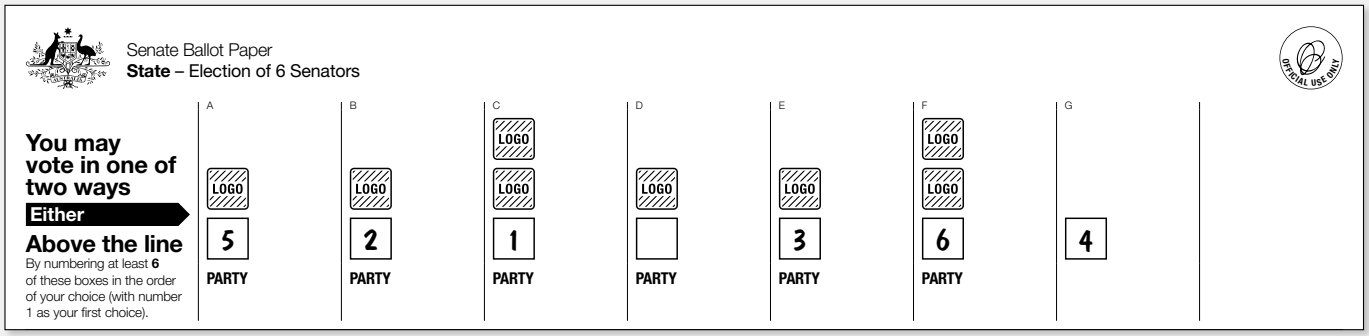

Halimbawa ng isang balota

O KAYA

Sa ibaba ng guhit

Kung boboto kayo sa ibaba ng guhit, kailangang sulatan ninyo ng **numero ang hindi bababa sa 12 na mga kahon** magmula 1 hanggang 12, para sa mga indibidwal na kandidato ayon sa pagkakagusto ninyo. Maaari ninyong ipagpatuloy ang pagsusulat ng susunod pang mga numero ayon sa pagkakagusto ninyo sa ibaba ng guhit sa dami ng gusto niyo.

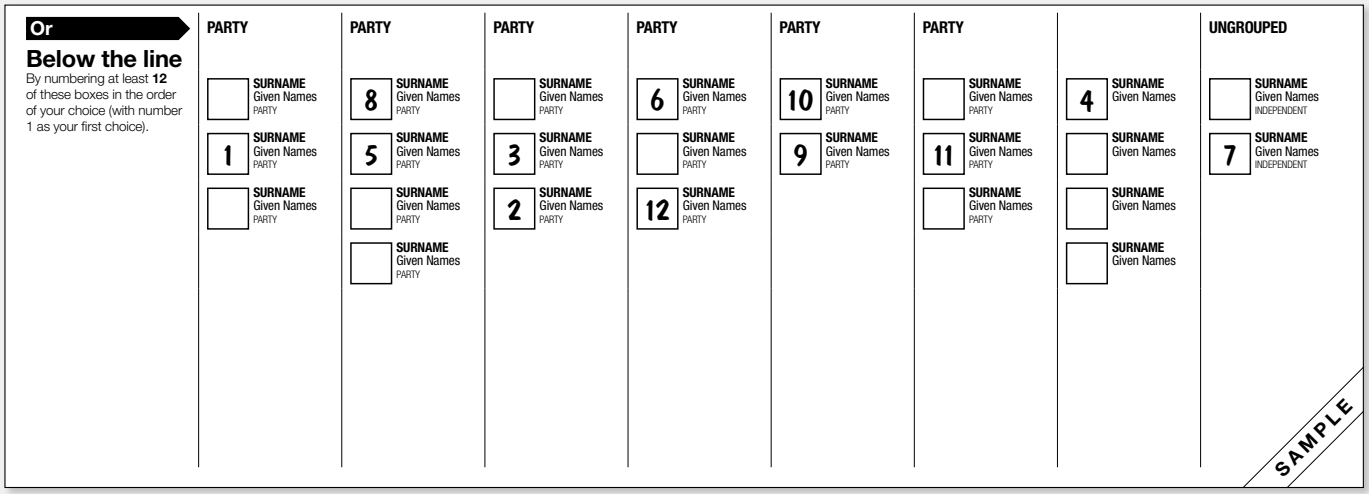

Halimbawa ng isang balota

Huwag mag-alala kung ikaw ay nagkamali.
Makakahingi ka ng panibagong papel ng balota at sulatan ito ulit.

Ang inyong opisyal na gabay sa halalang pederal 2025

SABADO IKA-3 NG MAYO 2025

Mga kapalit na pormat tungkol sa gabay na ito

Makukuhang impormasyon

Para sa mga botante na bulag o malabo ang pantingin, makukuha sa website ng AEC itong opisyal na gabay sa malalaking pagkaprinta ng letra, e-text at mga audio file sa **aec.gov.au/assistance**

Ang mga pormat na ito, pati na ang Braille, ay maaaring hilingin sa pamamagitan ng pagtawag sa **13 23 26**.

Kung ikaw ay bingi o may kapansanan sa pandinig o pagsasalita, kontakin kami sa pamamagitan ng National Relay Service (NRS): Gamitin ang mas gusto mong matatawagang channel at ibigay ang NRS kasama ang aming numero **13 23 26**.

Makakakuha rin ng mga serbisyo sa pag-iintrerprete sa Auslan. Bisitahin ang website ng AEC para sa karagdagan.

Impormasyon sa ibang mga wika

Ang mga bersyong isinalinwika sa 34 na mga wika tungkol sa gabay na ito ay maii-download mula sa **aec.gov.au/translated**

Makakakuha rin ng mga serbisyo sa pag-iinterprete sa telepono. Para sa impormasyon tungkol sa pagboto at mga halalan sa wikang Filipino/Tagalog tumawag sa **1300 720 153**.

Ang pagboto ay sapilitan para sa mga mamamayang Australyano na may edad 18 taon at mahigit pa. Kung hindi ka boboto, maaari kang makasuhan. Ito ay isang kriminal na pagkakasala kung bumoto ng mahigit sa isang beses.

24-2017

aec.gov.au 13 23 26

AEC Australian Electoral Commission

Pinahintulutan ng Gumaganap na Komisyonado sa Halalan 10 Mort Street, Canberra
Authorised by the Electoral Commissioner, 10 Mort Street, Canberra